

informátor

Rok mezigeneračních vztahů

ASISTIVNÍ
TECHNOLOGIE

Slezská diakonie

Přinášíme světlo do života potřebným

2/2023

2	EDITORIAL
3	CO SE UDÁLO
6	BIBLICKÉ ZAMYŠLENÍ
7	HLAVNÍ TÉMA - ASISTIVNÍ TECHNOLOGIE V MEZIGENERAČNÍ KOMUNIKACI
11	VZDĚLÁVÁNÍ - ROZHOVOR S MIROSLAVOU KUBAČKOVOU
12	PERSONALISTIKA - NÁŠ PRVNÍ CHATBOT ARNOLD
13	MŮJ PŘÍBĚH - PROJEKT „TĚŠÍNSKÁ STRAVENKA“
14	ARCHITEKTONICKÉ OKÉNKO - KARMEL TICHÁ
15	TIP NA VÝLET - SILOE OSTRAVA
16	20 LET CESTY KVALITY

Vážení čtenáři, milí spolupracovníci,

také se vám zdá, že si letos dávalo jaro načas? Nemohli jste se dočkat teplých slunečních paprsků, procházek rozkvetlým parkem, posezení na lavičce, či různých výletů? Nedávno mne zaujal článek o speciálních brýlích, které vás pomocí virtuální reality mohou přenést prakticky kamkoliv. Díky této vymoženosti se například senioři, kteří jsou upoutáni na lůžko, nebo lidé s handicapem mohou podívat do různých koutů světa, aniž by doopravdy museli někam jít, nebo jet. Tento nápad vznikl v éře covidu a měl pomoci seniorům překonat izolaci. Také ve Slezské diakonii jsme se různým moderním technologiím začali více věnovat právě v tomto období, kdy byly osobní kontakty omezeny na minimum.

Pro usnadnění běžných dnů automaticky používáme různé pomůcky, bez kterých si už náš život ani nedovedeme představit. Například suchý zip, nebo lupu. Věděli jste, že i tyto zdánlivě banální věci jsou takzvané asistivní technologie? Setkali už jste se s tímto pojmem? Blíže se mu budeme věnovat na dalších stránkách, je to totiž hlavní téma tohoto vydání Informátoru.

Asistivní technologie je souhrnné označení pro pomůcky, které přispívají ke zlepšení fyzických nebo duševních funkcí osobám, které je mají z rozličných důvodů sníženy. Tyto technologie pomáhají jedincům s různými druhy omezení a zdravotních problémů, aby se mohli zapojit do společnosti, žít nezávislejší, plnohodnotnější a kvalitnější život. Usnadňují a zpříjemňují práci také zaměstnancům a lidem, kteří se rozhodli o své blízké pečovat doma.

Ve Slezské diakonii se staly asistivní technologie běžnou součástí našich služeb. Některým klientům, kteří by už vůbec nebyli schopni komunikovat, nahrazují například zrak, nebo sluch, ale umí toho mnohem víc. Jsme velice vděční za možnosti, které nám asistivní technologie nabízí. Samotná technika je jistě užitečná a potřebná, ale bez lidí, kteří ji obsluhují, starají se o ni, asistují při jejím používání by fungovat nemohla.

S úctou

Zuzana Filipková
ředitelka Slezské diakonie

DÍKY NOVÉMU AUTU JSME MOBILNĚJŠÍ A DOSTUPNĚJŠÍ

Uršula Byrtusová

Pečovatelská služba ELIM Stonava z rozpočtu Moravskoslezského kraje zakoupila osobní vozidlo z dotačního programu s názvem "Program na zvýšení kvality sociálních služeb poskytovaných v Moravskoslezském kraji na rok 2022" v rámci titulu KSS4/22. Vozidlo převzala vedoucí Oblasti Karvinsko Milana Bakšová a koordinátorka střediska Uršula Byrtusová dne 22. 2. 2023. Jsme nesmírně vděční za to, že náš projekt v rámci MPSV byl finančně podpořen, a že díky tomu bude naše služba klientům dostupnější.

CO SE UDÁLO

PŘIVÍTALI JSME MINISTRA PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Radka Čapková

Návštěva ministra práce a sociálních věcí Mariana Jurečky v chráněném bydlení ARCHA Nový Jičín. Dne 13. února 2023 navštívil Novojičínsko ministr práce a sociálních věcí a místopředseda vlády, pan Marian Jurečka. Během celého dne navštívil mimo jiné několik sociálních služeb, Úřad práce v Novém Jičíně, vedení města a na závěr se také účastnil besedy s občany. Jednou z jeho zastávek byla i návštěva chráněného bydlení ARCHA Nový Jičín. Pan ministr se seznámil s provozem služby a během rozhovoru se zajímal o potřeby klientů i pracovníků. Děkujeme za milou návštěvu, slova důvěry i uznání.

VELIKONOCE V KLUBU KANAAN BOHUMÍN

Tým NZDM KANAAN

V dubnu jsme s dětmi mluvili o Velikonocích, řekli jsme si co o nich ví a co na nich mají rády. Poté se rozdělily na 2 skupinky, které šly na počítači a v knihách hledat co nejvíce zajímavých informací o Velikonocích. Věděli jste proč chlapi chodí za děvčaty s pomlázkami? I na to děti našly odpověď. Tím, ale náš den neskončil, začal nám totiž výtvarný a rukodělný klub, kde děti vyráběly jarní přáníčka. Do výroby se děti s chutí pustily a všichni přáníčko úspěšně dokončili. Poté jsme s dětmi už jen odpočívali a bavili se u hraní stolních her a stolního fotbalu a šli všichni spokojení domů. Takže, takhle to u nás chodí. Jestli máš 6–15 let, rádi tě u nás příště uvítáme.

KDE SE TISKNE NÁŠ ČASOPIS

Renáta Větrovcová

Tiskárna a Vydavatelství ARKA se sídlem v Cieszynie PL, vznikla v roce 1994 a měla pouze jednoho zaměstnance. Hlavní náplní měla být příprava k tisku a samotný tisk vzdělávacích materiálů pro biblický korespondenční kurz ICI. Dnes pracuje v tiskárně kolem 80 zaměstnanců ve dvousměnném provozu. Tisknou se knihy, brožury, prospekty, katalogy, letáky, kalendáře, pohlednice, vizitky a další tiskoviny. Ročně zpracují pro tisk téměř 1 300 000 tun papíru, vytisknou

více než 2 000 000 knih a v deskové sazbě CTP vyrobí něco přes 30 tisíc ofsetových desek. Větší polovinu produkce zahrnují knihy, brožury a katalogy pro zahraniční vydavatele. V roce 2018 byla založena nová pobočka v Českém Těšíně s výhradním zastoupením tiskárny ARKA pro ČR. Tuto pobočku zastupuje pan Gedeon Koukol. Jsme vděční za tuto spolupráci, za spolehlivého a profesionálního partnera.

DUHOVÝ DŮM OSTRAVA V DUBNU OSLAVIL 10 LET OD SVÉHO OTEVŘENÍ

Nikola Šimíková

DUHOVÝ DŮM Ostrava je zařízením sociálních služeb pro lidi se zdravotním znevýhodněním. Byl uveden do provozu v dubnu 2013 a v dubnu letošního roku oslavil 10 let svého fungování. Na vybudování DUHOVÉHO DOMU Ostrava byly použity evropské finance z Regionálního operačního programu soudržnosti Moravskoslezsko, zbylou část nákladů uhradilo město Ostrava. Provozovatelem sociálních služeb v Duhovém domě je Slezská diakonie. Klienti zde najdou dvě pobytové a dvě ambulantní služby - domov pro osoby se zdravotním postižením, odlehčovací službu, denní stacionář a sociálně terapeutické dílny. Všechny služby jsou určeny lidem se zdravotním znevýhodněním, převážně v dospělém věku. Pracuje zde bezmála šedesát zaměstnanců, kteří zastávají různé pracovní pozice a podílejí se na chodu jednotlivých poskytovaných služeb - jedná se o pracovníky v sociálních službách, sociální pracovníky, ale také zdravotní sestry, fyzioterapeuta a další. V měsíci dubnu v rámci oslav proběhlo hned několik různých akcí - den otevřených dveří s prodejní výstavou výrobků klientů, exkurze pro studenty, výstava "Pracuji v sociálních službách a jsem na to hrdý/á!", Den dobrovolnictví a prezentovali jsme medailonky našich klientů - jak jim naše služby pomáhají. Uspořádali jsme také slavnostní setkání nejen pro naše klienty, opatrovníky a pečující, ale i zaměstnance. Slavnostního setkání se také zúčastnili i další hosté, například zástupci vedení Slezské diakonie, biskup

Slezské církve evangelické a.v. pan Tomáš Tyrlik, náměstek hejtmána Moravskoslezského kraje pan Jiří Navrátil, náměstek primátora města Ostravy pan Zbyněk Pražák a paní Věra Racková, která byla jednou z těch, kdo stáli u zrodu myšlenky na vznik tohoto zařízení. Děkujeme všem našim klientům, ale také opatrovníkům a pečujícím za důvěru a přízeň a také děkujeme všem, kteří nás podporují finančně či jinak a bez jejichž podpory bychom se neobešli!

„DOMOV NENÍ JEN MÍSTO, KDE BYDLÍŠ, ALE I MÍSTO, KDE TI ROZUMĚJÍ.“

Halina Pientoková

Cílem domova SAREPTA Komorní Lhotka je naplňovat význam svého jména, a to přinášet požehnání těm, kteří potřebují pomoc, a pomoci se jim dostane. S radostí vám sdělujeme, že jsme úspěšně dokončili rekonstrukci šesti pokojů a tří centrálních koupelen v domově pro seniory SAREPTA Komorní Lhotka. Tato náročná rekonstrukce probíhala téměř rok a to v plném provozu domova a bydlení seniorů. S úsilím a odhodláním našeho týmu jsme ale všechny stavební překážky a problémy zdárně překonali a vyřešili. Jsme velmi hrdí na výsledky této práce, a tak vděčnost i radost z nově zrekonstruovaných a modernizovaných prostor jsme sdělili na speciálním kavárenském setkání pod názvem "Máme hotovo, půl je zrobeno". Pozvání na speciální kavárnu přijali obyvatelé a pracovníci domova, i pozvaní hosté, a to vedení Slezské diakonie v čele s paní ředitelkou Zuzanou Filipkovou a paní náměstkyní Romanou Bělovou, vedení obce Komorní Lhotka zastoupené místostarostou panem Jaroslavem Szromkem a za místní evangelický sbor pastor Vlastimil Ciesar. Zkvalitnění domova pro seniory SAREPTA Komorní Lhotka je projekt podpořený z prostředků Ministerstva práce a sociálních věcí, z programu 013 310 Rozvoje a obnovy materiálně technické základny sociálních služeb. Realizaci rekonstrukce provedla firma Haospol z Havířova. Toto je jen

předstupněm záměru celkové rekonstrukce budovy, kterou se chystáme podstoupit v budoucnosti. Věříme, že všechny budoucí úpravy a vylepšení přinesou ještě více komfortu a pohodlí pro naše obyvatele. Děkujeme Vám za Vaši trpělivost a podporu během tohoto náročného období a těšíme se na to, co nás čeká v budoucnu.

"Hospodine, my však důvěřujeme tobě, naše budoucnost je ve tvých rukou." Žalm 31

NADĚJE PRO DĚTI S AUTISMEM

Jana Kadlubcová

Všimli jste si, že se Vaše dítě vyvíjí jinak, než ostatní děti ve Vašem okolí? Máte u něj podezření na nerovnoměrný vývoj nebo poruchu autistického spektra? Požádejte svého praktického dětského lékaře o provedení dotazníku M-CHAT-R, který se standardně vyplňuje v rámci preventivní prohlídky v 18 měsících a ve 3 letech života dítěte. Pokud bude výsledek testu 3 a více bodů, může být Vaše dítě ohroženo autismem nebo jinou vývojovou poruchou. V takovém případě Vám nabízíme dvouletý program Rané intervence O.T.A. (RI. O.T.A.), který je zaměřen na děti do 3 let. O.T.A. je výzkumy prověřený program, jehož základem je práce rodič-dítě. Bude probíhat v celkem 8–10 sezeních pod přímým vedením autorky metody PhDr. Romany Straussovové. Díky tomuto projektu, podpořenému z Evropských sociálních fondů a MPSV, je terapie pro rodiny bezplatná.

Kontakt:

Středisko Slezské diakonie, LYDIE Český Těšín, raná péče

Telefon: 737 117 998

Email: lydie@slezskadiakonie.cz

SETKÁNÍ V DZIĘNGIELOWIE

Zuzana Filipková

Jsem velmi vděčná za milé setkání v Dzięngielowie se sestrami a bratry k výročí 100 let od založení diakonické práce Diakonatu Żeńskiego Eben-Ezer w Dzięngielowie. S bývalým ředitelem Slezské diakonie Česlavem Santariusem jsme v přátelské a laskavé atmosféře sdíleli zkušenosti dlouholeté diakonické práce. Jsem moc ráda, že již mnoho let naše diakonie spolupracují a těšíme se na další aktivity a milá setkání. Ráda bych také popřála celému Diakonátu mnoho Božího požehnání, moudrosti a Božího vedení.

B

BIBLIČKÉ ZAMÝŠLENÍ

ěhem Covidu nám bodly jako nic, avšak v postcovidové době je oprávněně potřebné se ptát, zda mají ještě stále své místo v životech našich společenství. Nemám na mysli nic jiného než online bohoslužby. S tím, do čeho se zpočátku odvážilo jen pár pionýrů, se během pandemie roztrhl pytel a snad každé společenství začalo vysílat své bohoslužby přes internet. Dokonce v určitou chvíli to byl jediný způsob, jak společenství prožít. Najednou si však lidé tak zvykli na tuto možnost, že někteří z nich začali společná osobní setkávání opouštět. Stali se z nás konzumenti. Můžeme si pustit Třinec, Třanovice, nebo třeba Písek, a pokud nám nebude vyhovovat ani jedna možnost, můžeme se online "podívat" i do jiných církví, vždyť jídelníček je bohatý a každý si může najít to, na co má zrovna chuť. Místo, abychom zažívali hluboké společenství s Bohem a sourozenci v Kristu, hledáme, kde mají lepší kaviár. Jakožto mladý člověk jsem sice zastáncem moderních technologií a „novot“, ale uvědomuji si i rizika, která tyto nástroje přináší. Online bohoslužby mohou velmi dobře posloužit těm, kteří jsou upoutáni k lůžku, či už se pro svůj zdravotní stav nemohou osobně dostavit do kostela, je ale smutné, když lidé zleniví, nebo jen „jednohubkují“ různé záznamy. To není vončo. Online přenos nikdy nedokáže nabídnout to, proč se jako Boží lid vlastně setkáváme. My jsme stvořeni pro vztahy, nikoliv pro konzum. Potřebujeme prohlubovat náš vztah s Bohem, i s lidmi okolo. FaceTime nedokáže nahradit face2face.

ONLINE BOHOSLUŽBY - DOBRÝ SLUHA, ZLÝ PÁN

Jan Brtníček

A proto povzbuzení i napomenutí od apoštola Pavla na závěr...

NEZANEDBÁVEJTE SPOLEČNÁ SHROMÁŽDĚNÍ, JAK TO
NĚKTEŘÍ MAJÍ VE ZVYKU, ALE NAPOMÍNEJTE SE TÍM
VÍCE, ČÍM VÍCE VIDÍTE, ŽE SE BLÍŽÍ DEN KRISTŮV.
(ŽIDŮM 10,25 ČEP)

ASISTIVNÍ TECHNOLOGIE V MEZIGENERAČNÍ KOMUNIKACI

V tomto tématu se podíváme na význam takzvaných asistivních technologií při podpoře klientů našich služeb, ale také při mezigenerační komunikaci a vzájemném učení se. Účelem asistivních technologií je zlepšit život lidem, kteří potřebují podporu ve fyzické či duševní oblasti. Mají být tedy nástroji pro zkvalitňování života, přičemž vidím jako podstatné, aby nenahrazovaly přirozený lidský kontakt a vztahy, ale aby pomáhaly tam, kde mohou být opravdu užitečné. Ve Slezské diakonii se tématem podrobně zabýváme a nacházíme cesty, jak využít užitečnost technologií na maximum. Jak se asistivní technologie uplatňují ve dvou našich službách si můžete přečíst v následujících článcích.

H
L
A
V
N
Í
T
É
M
A

Romana Bělová

ASISTIVNÍ TECHNOLOGIE V DOMOVĚ PRO SENIORY SAREPTA KOMORNÍ LHOTKA

Už dávno jsme si zvykli na to, že moderní technologie běžně doprovází náš život na každém kroku. Nepodivujeme se nad vymoženostmi, které pro nás ještě před dvaceti lety byly naprosto nemyslitelné. Například mobilní telefony. Ukládají naše vzpomínky, vytvářejí foto prezentace, zpracovávají informace o našem zdraví, umožňují video-komunikaci na dálku a to je jen něco málo z možností, které mobilní telefony přinášejí. Sami byste mohli pokračovat v dalším výčtu.

Pojďme se společně v následujících řádcích podívat, jak využívání moderních technologií pozitivně ovlivňuje sociální péči. V této souvislosti odborná veřejnost používá poměrně nový termín "asistivní technologie". Rozumíme jím všechno, co lidem pomáhá zjednodušit život s handicapem a zároveň se dá vymezit pojmem technologie. Technologie je zde prostředkem, který člověku s handicapem „asistuje“, proto ten název – asistivní.

Konkrétně v domově pro seniory SAREPTA Komorní Lhotka asistivní technologie využíváme, abychom udrželi či posílili funkční schopnosti člověka a tím seniorům zlepšili kvalitu života, naplnili každodenní potřeby, ale také pomohli udržet jejich samostatnost a soběstačnost.

Oč konkrétně jde? Už při podávání žádosti o pobyt v našem zařízení mají zájemci, kteří nemohou přijít do domova

osobně, k dispozici webové stránky služby, mohou sledovat naše videoprezentace na YouTube, či pravidelné zpravodajství o dění v domově na sociálních sítích (Facebook, Instagram) a získají alespoň představu jak probíhá život obyvatele domova SAREPTA Komorní Lhotka.

Při práci s našimi klienty hodně využíváme notebooky a tablety. Například aplikace Okamžitý přepis převádí mluvený projev do psaného textu a tím zmírňuje komunikační bariéru při práci s klienty, kteří neslyší. Aplikace WhatsApp umožňuje klientům jejich komunikaci na dálku s příbuznými, s nimiž se nemohou setkat osobně. Aplikace YouTube dovolí například sledování záznamů bohoslužeb, kterých se klienti nemohou účastnit, byť by tak rádi učinili. Na obrazovkách tabletů přinášíme imobilním klientům foto i video zpravodajství o dění v domově, vyhledáváme informace na internetu, společně sledujeme satelitní mapy míst z jejich dřívějšího života, trénujeme paměť...

Mnozí senioři mají komunikaci s okolím znesnadněnou slábnoucím sluchem. Kompenzací vad sluchu přinášíme naslouchátka, která zesílí zvuky tak, aby byly slyšitelné. Naslouchátka se vkládají do uší, nebo se připevňují za ucho. Jsou maličká, diskrétní a neovlivňují vzhled lidí, kteří je používají. Senioři se zhoršeným sluchem s oblibou využívají také náhlavní sluchátka pro zesílení zvuku televize či rádia. Zvlášt

Halina Pientoková
Lenka Zaciosová

v případech, kdy spolu bydlí na dvoulůžkovém pokoji a mají jiný názor na sledování televize, jsou náhlavní sluchátka velkým pomocníkem. Dopřávají lidem soukromí a výběr televizní zábavy, aniž by sledováním rušili svého spolubydlícího.

Všichni klienti domova mají k dispozici elektrické polohovací postele. Zmáčknutím ovladače mohou měnit polohu opěrky zad a nohou, výšku postele, což jim pomáhá při vstávání z lůžka, a taky mnohem snadněji udržuje pohodlí částečně imobilních klientů, pro které je postel důležitým pomocníkem. Zcela imobilním seniorům, s možným rizikem vzniku dekubitů, komfort života udržuje speciální aktivní antidekubitní matrace.

Pro monitoring stavu a bezpečí obyvatele domova využíváme signalizační zařízení. Každý klient služby má k dispozici malé vysílače s tlačítkem, kterým si může přivolat pomoc personálu. Mají-li „tlačítko“ u sebe, mohou si být jistí, že v případě nejen krizového stavu jsme u něj. Při stlačení tlačítka dojde k vyslání signálu na pager pracovníka, a tak se o potřebě pomoci okamžitě dozví a zareaguje. Tato pomůcka výrazně zvyšuje u člověka pocit jistoty a rychlost poskytnutí pomoci.

V blízké době rozšíříme nabídku pomůcek o systém monitoringu selhání životních funkcí a pohybu. Tento bezdrátový systém snímáče pohybu, tzv. monitorovací podložka umístěna pod matrací v posteli seniora, usnadní péči o seniora např. se sníženou pohyblivostí, zhoršenou orientací v prostoru nebo rizikem kardiorespiračního onemocnění.

Pod pojem asistivní technologie lze zahrnout nejen pomůcky, zařízení nebo nástroje samy o sobě, ale i služby spojené s jejich poskytováním. Pojďme se tedy podívat co pomáhá zaměstnancům při poskytování služeb klientům.

V oblasti ošetrovatelské a zdravotní péče všeobecné sestry využívají monitorovací zařízení např. digitální teploměry a tonometry, pulsní oxymetry, glukometry, spirometry, oxygenerátory. Tyto zdravotnické pomůcky jsou aktivním prostředkem k posouzení zdravotního stavu seniora a poskytnutí potřebné pomoci.

Informační a komunikační technologie v oblasti hardware a software zaznamenaly rychlý rozvoj. Při práci a na pracovišti využíváme mobilní telefony, tablety, notebooky, počítače, a rovněž tolik potřebný vysokorychlostní internet a bezdrátové připojení. Daná výpočetní technika je vybavena systémem sdílených informací, konkrétně u nás softwarovým programem Cygnus 2. Tento program nám usnadňuje koordinaci komplexní péče o klienta, bezpečně zde ukládáme průběžně zjišťované údaje, konkrétní informace o klientovi a péči o něj. Program Cygnus nám asistuje při zaznamenávání, zpracování a sdílení informací potřebných pro sociálně-zdravotní péči mezi různými profesemi, vyhodnocuje data, umožňuje snadné filtrování záznamů apod.

V neposlední řadě i každý pracovník má své tlačítko, čip a heslo, jímž např. prokazuje svůj příchod a odchod do a z práce, zabezpečuje vstupy do budovy, bezpečně se přihlašuje do programu CYGNUS 2, objednáva stravu, eviduje vzdělávání, zpracovává záznamy, vykazuje poskytnutou péči.

Asistivní technologie vstupují do našich životů, tak nějak bezprostředně, normálně, přinášejí nám pomoc a v mnohém usnadňují práci... vždyť dnes se již vůbec nepodivíme nad tím, co všechno dokáže mobilní telefon. Musíme napsat, že jsme vděční, že žijeme v době intenzivního technologického pokroku a taky jsme zvědaví, jaké další „zlepšováky“ do dlouhodobé péče přinese budoucnost.

„BABIČKU JSEM NAUČILA, JAK NAJÍT HRU NA POČÍTAČI, KTEROU SI CHCI ZAHRÁT“

LIM Stonava, pečovatelská služba je službou, která poskytuje seniorům podporu v každodenních činnostech a to v přirozeném prostředí, tedy u nich doma. Kromě toho, že denně vnímám, jak díky naší službě může klient s potřebnou podporou zůstat ve svém přirozeném prostředí, je také patrné, že je pro něj velice důležité mít kontakt s okolím. Tuto možnost nově přináší právě moderní technologie, což jsme si mohli nejlépe ověřit v době Covidu.

Jsem tu v dnešním světě plném výzev a rychlých změn a to právě s moderními technologiemi, se kterými jsme mi zaměstnanci ale i mladší generace každodenně seniorům nápomocni. V době Covidu, kdy jsme s týmem pracovníků nejvíce vnímali, jak se kontakt rodin omezil a jak je důležité, aby seniori měli spojení pomocí online možností, jsem vytvořila podmínky pro připojení k internetu a především ke komunikaci s blízkými našim klientům v domech s pečovatelskou službou, a to zřízením Free Wifi ve spolupráci s obcí. Vlastní techniku – tedy asistivní technologie pro komunikaci s klienty jsme ještě nepotřebovali v praxi využít, ale učíme se tomu a připravujeme se na to. Je úžasné když vím, že mladá generace – vnuci, mladší kolegové v práci pomáhají

seniorům s tím, jak obsluhovat mobil, počítač či tablet a přitom nejen, že učí svou babičku nebo dědu, jak s technologiemi pracovat ale přitom upevňují svůj vztah, a otevírají jim tak možnost komunikovat s rodinou či známými.

Vnučka Ania je usměvavá žákyně páté třídy a ta i se svým starším bratrem Kubou navštěvují svou babičku paní Szczepańską, které je 77 let a bydlí v pečovatelském domě. Babička aktivně pracuje s počítačem, má tiskárnu a dotykový mobil. Babičce vnucci pomáhají s počítačem při vyhledávání informací, které jsou pro babičku důležité. Vnuk Jakub mnohdy babičce radí s tím, jak si má poradit s mobilem, když jí tam vyskakují nějaká oznámení, jak napsat SMS zprávy ale je nápomocen i v situacích, když počítač hned nenajede. Také jejich nejmladší sestřička Baška má zkušenosti s počítačem a může tak být babičce nápomocná. Paní Szczepańská

s velkým smíchem dodává: "Moje vnučka Baška mě naučila, jak mám najít hru, kterou by si chtěla u mě zahrát. No, ono je to totiž tak, že ona ví, jak se ta hra jmenuje, ale neví, jak se k ní dostat, takže na tom obě pracujeme. Já se proklikám na stránku Seznam a umím do vyhledávače napsat název a potom mně už Baška naviguje v tom, jak se dál ke hře dostat a ukazuje mi různé věci, které mohu na počítači dělat jinak, než umím. Takže i tato spolupráce k její vytoužené hře mě naučila spoustu nových věcí." Vnučka Ania na společné procházce s babičkou se zastavila u obecního úřadu, aby babičce ukázala interaktivní tabuli, kterou v obci nově máme, a ukázala jí, jak tabule funguje, že i tam může vyhledávat informace, které už obec nevyvěšuje fyzicky na nástěnkou. Může si tam prohlédnout TV reportáže vysílané obcí, vyhledat si tam může provozní dobu obvodní lékařky, obecního

úřadu... Paní Szczepańská je klientkou služby 2 roky. Vzpomíná na to, když ještě bydlela doma a během Covidu počítač pro ní a pro její rodinu znamenal jediný způsob spojení, byla také přítomná při online výuce svých malých vnuků v rámci dohledu. Tato vzpomínka v paní vyvolává velice zajímavé zkušenosti, že takto bylo možné v době Covidu komunikovat i se školou, a i pro ni byl obsah výuky zajímavý, dodává s úsměvem.

je, ukazují jak odesílat SMS zprávy, jak je odstraňovat zprávy a další. Paní Szymiková je klientkou služby 19 let, denně čte knihy, zajímá se o různé věci, aktivně se v domě DPS schází se sousedkami a nebojí se nových výzev. Je nesmírně vděčná za tuto podporu, protože rodinu má v Praze a tak i přes svůj věk díky naší podpoře může ovládat nové technologie, které ke komunikaci s okolím nutně potřebuje.

Jsem vděčná za to, že mladá generace aktivně podporuje své babičky a dědečky v tom, aby byli ve spojení s okolím a měli informace, které potřebují. Mladé generace jim tak ukazují, že se nových technologií nemusí obávat a že jim jsou pomocí a oporou.

Uršula Byrtusová

V pracovním týmu máme 34 letou Nikol. Nikol s trpělivostí a laskavostí pomáhá klientům s obsluhou mobilu. Kromě ní, poskytne podporu každý pracovník, který je klientem osloven. Pečovatelka Nikol je nejčastěji oporou 95 leté klientce paní Danieli Szymikové. Pečovatelka ukazuje klientce na tlačítkovém mobilu postupy, které paní Szymiková v daný moment nejvíce potřebuje umět ovládat a to: jak se otevírají SMS zprávy, jak se zprávy odstraňují, co to znamená, když bliká na displeji obálka... Zaměstnanci služby nejčastěji pomáhají při vkládání kontaktů do nového mobilu, obsluhu nového přístro-

Vdruhém vydání časopisu Informátor se Vás opět ptáme na zpětnou vazbu k absolvovaným seminářům. Tentokrát hovoříme s kolegyní ze střediska EUNIKA Karviná paní Miroslavou Kubačkovou, která pracuje v přímé práci na pozici pracovníka v sociálních službách.

Jak dlouho působíte ve službě EUNIKA Karviná? Co Vás na práci nejvíce baví?

Ve Slezské diakonii – středisku EUNIKA Karviná působím čtvrtým rokem. Jsem pracovníkem v sociálních službách jak v denním stacionáři, tak i sociálně aktivizační službě pro osoby se zdravotním postižením a seniory. Na práci mě hlavně baví to, že se mohu klientům věnovat a nabízet jim činnosti – aktivity, které mají rádi, dělají jim radost a také jim mohou dát něco do života. Vidět jejich úsměv, nebo spokojený pohled je nejvíc.

Víme, že jste v posledních letech absolvovala více školení v Diakonickém institutu. Která

témata Vás zaujala a proč? Dala byste nám doporučení, který kurz je podle Vás ten “nej”?

Všechna školení byla něčím zajímavá a všechna byla pro mě přínosná. Z každého školení jsem si odnesla nové zkušenosti – vědomosti, poznatky, které mi pomáhají při práci s klienty a snažím se je používat a realizovat při práci. Jak mluvit s klienty, poskytnout jim první pomoc a také se dorozumět pomocí gest. Vše používám vlastně každý den.

Můžu říct, že nejvíce mě zaujal kurz AAK (pozn. Kurz alternativní a augmentativní komunikace). Dorozumět se s lidmi, kteří špatně mluví, nebo neumí mluvit, ale umí používat znaky – gesta. Je úžasné se s nimi dorozumět a zjistit jejich potřeby bez slov. A také učit ty, kteří to neumí.

V loňském roce jste absolvovala také vzdělávání v O.T.A. terapii, které bylo spolufinancováno Moravskoslezským krajem. V čem je toto vzdělávání zvláštní a jiné? Jak Vám pomohlo v praxi s klienty?

Tuto metodu využívám při práci s dětmi v SAS a jsou to děti s poruchou autistického spektra (PAS). Je to strukturovaný nácvik, kde se děti s PAS učí, každý podle svých potřeb, zvládat své chování, posilovat oční kontakt, rozvíjet komunikaci, začlenit se do kolektivu aj.

Na co se tento rok nejvíce těšíte?

Na pěkné počasí a na různé akce a procházky s klienty.

Ve Slezské diakonii podporujeme další profesní rozvoj našich kolegů a jsme moc rádi, když nově nabyté znalosti a dovednosti uplatňují ve své praxi. Jedním z nových témat, která se ob-

jevují díky digitalizaci, jsou asistivní technologie. A my se ptáme – asistivní technologie ve Slezské diakonii? Odpovědí je velké ANO! Rádi využíváme nové postupy a metody práce, mezi něž patří také právě asistivní technologie, jejichž cílem není nahradit člověka, ale podpořit kvalitu jeho života. Diakonický institut pro nás ve spolupráci s organizací Klíč – centrum sociálních služeb, p.o. z Olomouce připravil na sklonku loňského roku tři workshopy k využití asistivních technologií při podpoře lidí se zdravotním znevýhodněním, které zájemcům přiblížily, co vše je možné v rámci zkvalitňování poskytování sociálních služeb využít. Informace, které nám kolegyně Klíče předaly interaktivní formou, byly velmi obohacující a inspirativní. Těšíme se, že budeme moci v letošním roce rozšířit své znalosti a dovednosti v této oblasti. Určitě pro Vás Diakonický institut připraví další možnosti profesního rozvoje (nejen) s tematikou asistivních technologií.

Děkujeme, že nás sledujete a že jste s námi!

Lucie Ližičková

**Diakonický
Institut**

NÁŠ PRVNÍ CHATBOT ARNOLD

Lenka Waszutová

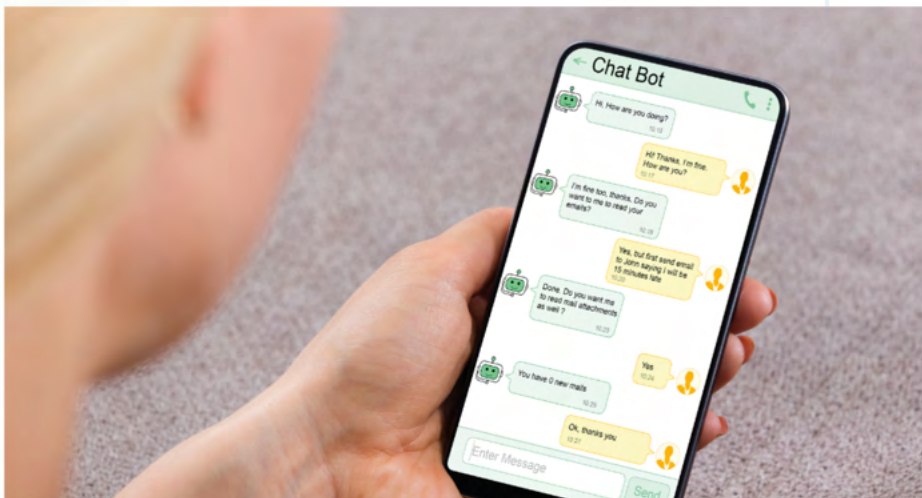
Chatbot Arnold je schopen provést jakýkoliv průzkum, a rozmluvit tak toho, kdo má ke zvolenému tématu průzkumu co říci. Nahrazuje různé ankety, dotazníky a je mnohem zajímavější, přívětivější než běžně realizované způsoby zjišťování zpětné vazby. A to včetně velmi kvalitního vyhodnocení.

Naše první zkušenost bude s průzkumem, který se zaměří na spokojenost uchazečů s našimi výběrovými řízeními. Po realizovaném výběrovém řízení bude uchazeči o práci v naší organizaci zaslána pozvánka na e-mail nebo mobil formou SMS s prosbou o konverzaci s chatbotem. Ten uchazeči položí několik otázek, které mu nezaberou více než 10 minut.

Názory našich uchazečů nás tak mohou posunout ve kvalitě náboru tak, abychom byli pro uchazeče o práci zajímaví, i když napoprvé neuspějí nebo i uspějí, ale přesto se budou rozhodovat, zda přijmou naši nabídku.

S výsledky průzkumu budou pracovat personální partneři, kteří při zajímavých zjištěních budou kontaktovat vedoucího pracovníka.

Pokud se chatbot Arnold osvědčí, budeme se těšit na spolupráci s ním i v rámci průzkumu v naší organizaci.

Zdravím čtenáře, jmenuji se Dagmar, jsem z Českého Těšína a momentálně zhruba čtyři roky postrádám přístřeší. Dříve jsem pracovala v železárnách, a také ve výrobě automobilů, bydlela jsem v nájmu tady ve městě. Bohužel jsem si v zaměstnání ošklivě zranila nohu, ale nebylo mi to uznáno za pracovní úraz. V důsledku toho se mi rapidně snížil příjem a po určitém čase jsem již nebyla schopna platit nájemné, takže následovalo vystěhování a ocitla jsem se, jak se říká "na ulici". Co Vám budu povídat – člověka to sebere. Se situací jsem se snažila poprat za pomoci ostatních lidí, kteří takto dopadli; chvíli jsme pobývali s přítelem, který je polským občanem v jednom přístřeší na polské straně, ale nějakí chuligáni na nás v noci zaútočili a hodili nám do obydlí zápalnou láhev. Byla jsem popálená a poté jsem vyhledala pomoc v denním centru a noclehárně BETHEL Český Těšín. Postupně jsem se dala trochu dohromady. Poté následovalo období takzvané "nahoru dolů", jednou lépe, jednou hůře. V poslední době jsem bydlela u známého, ale nevyšlo to, a když jsem se vrátila na BETHEL Český Těšín oslovili mě s nabídkou úklidu města v rámci projektu Těšínská stravenka.

Jsem hlavně ráda, že člověk má možnost nějak smysluplně strávit den, a samozřejmě si při tom taky něco vydělat. Uklízíme město vždy v úterky dvě hodinky a dostaneme za to stravenky v hodnotě 200 Kč. Ale nechodím každý týden, zájem je celkem velký, tak se musíme prostrídat. Nedá se tedy mluvit o nějakém větším příjmu, díky kterému by se dalo ušetřit třeba na kauci na byt. Takto o stravence přemýšlet je pro mě úsměvné. Já stravenky utrácím hlavně za drahé léky, které mám na předpis od doktora a je tam doplatek, na který bych bez stravenek neměla. Za zbytek si s přítelem, který také chodí uklízet, dopřejeme čas od času trochu lepší jídlo. I když jsou to pro někoho malé věci, pro nás mají smysl.

**Rozhovor s paní Dagmar vedl:
Tomasz Gierczuszkiewicz**

Projekt Těšínská stravenka je realizován Městem Český Těšín ve spolupráci se Slezskou diakonií.

M
Z
A
I
K
A

**PROJEKT
„TĚŠÍNSKÁ
STRAVENKA“ -
BETHEL
ČESKÝ TĚŠÍN**

**MŮJ
PŘÍBĚH**

KARMELO TICHÁ

Jaroslav Seifert:
V tichavském kostele

Na kůru kvílí ještě píšťaly,
kostel se prázdní, nikoho tu není.
Jen šmouhy vůně, které zůstaly,
vznášejí se tu svatým na rameni.

Chvilku je slyšel praskot trámův,
o které zlehka opírám si hlavu,
jako bych čekal, že mi odpoví.
Však slyším v něm jen tichý hukot splavu.

To šumí Lomná někde blízko hor,
jež dneska ráno růžový šat měly.
Kdo to však mluví? Už je prázdný chór,
varhany v tichu dávno oněměly.

Po více než 100 letech se krásná historická budova Obce Tichá, dočkala své první velké rekonstrukce. Obec Tichá, za pomoci projektu MAS Lašsko a také podpoře MSK, zrekonstruovala budovu střediska, kterou nám pronajímá.

Služby střediska se po 15 letech fungování musely na půl roku vystěhovat, tak aby se mohly vrátit do nového a bezpečného prostředí.

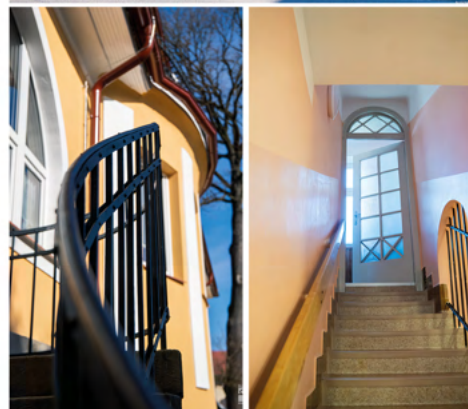
Rekonstrukce se dočkala nejen střecha budovy, ale také byla vyměněna celá elektroinstalace, a aby budova architektonicky ladila také oku, byla fasáda opravena, a také opatřena novým nátěrem. Na celé budově byly sladěny kovové doplňky a oplechování. Také bylo vyřešeno odsanování základů budovy a odvod okapové vody do kanalizace. Úplnou třešničkou na dortu byla výměna celého oplocení před budovou. Sama historie budovy sahá až

do roku 1920, kdy byla ve vlastnictví rodiny Parmů, spolu s dalšími objekty v obci Tichá (nyní již jen budova obecního úřadu a mateřské školy). Rodina Parmů již v roce 1866 začala na Frenštátsku s manufakturou na zpracování bavlny a tkaní pláten, která se později rozrostla na několik továren v obci Tichá, které fungovaly až do roku 1941. Po válce byly továrny uzavřeny, majetek rozprodán. Po továrnách zde na Frenštátsku již není památka.

Od roku 2008 a 2009 zde v budově Obce Tichá fungují služby Slezské diakonie. A to domov pro osoby se zdravotním postižením a denní stacionář.

Jsme moc rádi za nově zrekonstruované prostory a možnost poskytování kvalitní péče v bezpečném prostředí s kapkou historie.

Marie Mayerhofferová

TIP NA VÝLET

Jaro bylo v plném proudu a my na SILOE Ostrava si ho uživali plnými doušky!

Nezastavilo nás ani deštivé počasí. Vypravili jsme se do Divadla loutek Ostrava, a to na představení Stříhali dohola Josefa Kainara. Ano, ten titul čtete správně. Divadelní cesta nocí a časem do kavárny Savoy v plném lesku a setkání s malým Pepkem Kainarem se nám moc líbily.

Nádherné počasí nás vytáhlo také do přírody. V oblíbené Oboře Hukvaldy, která patří k nejstarším oborám v České republice, jsme obdivovali muflona obecného, daňka skvrnitého i prase divoké. Můžete zde ale také potkat jezevce nebo vydru říční. Při procházce, která je našimi klienty velmi oblíbená, jsme objevili krásné paroží a cestou se zastavili i na selfie s liškou Bystrouškou. Na dohled je hrad Hukvaldy, ke kterému je možno na povolení dojet autem. Za návštěvu stojí také rodný dům Leoše Janáčka, génia české hudby a nejvýznamnějšího hukvaldského rodáka.

Věděli jste, že pohyb na čerstvém vzduchu a setkávání se s dalšími lidmi jsou prevencí rozvoje demence?

Kateřina Bidlová, Veronika Raszková

20 LET CESTY KVALITY

Ve dnech 18.-19.5.2023 proběhla výroční konference Slezské diakonie ke kvalitě sociálních služeb. Obsahem konference bylo zejména poděkování vedoucím pracovníkům, interním podporovatelům a externím konzultantům, kteří nás provází cestou zvyšování kvality již 20 let. Mezi řečníky jsme uvítali také zahraniční návštěvu z Eurodiakonie, jejíž platformy jsme členy také již 20 let. Bohatý program, doprovodné workshopy a zajímavé dárky obohatily celou konferenci. Věříme, že si všichni přítomní užili atmosféru plnou přátelství, podpory a vzájemného respektu.

 Slezská diakonie

 www.slezskadiakonie.cz

558 764 333

Vydává: Slezská diakonie, Na Nivách 7, 737 01 Český Těšín, tel.: 558 764 333, ustredi@slezskadiakonie.cz, IČO: 65468562, č.ú.: 23035791/0100.

Odpovědný redaktor: Mgr. Renáta Větrovcová, r.vetrovcova@slezskadiakonie.cz, grafická úprava: Pavel Pluhař, korektura: Matěj Rösner.

Titulní foto: Pavel Pluhař. Vychází 4x ročně, březen, červen, září, prosinec 2023. Vydání povoleno rozhodnutím MK ČR, E 12139. www.slezskadiakonie.cz

Tisk: Drukarnia ARKA, www.arkadruk.pl